

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBScripció

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

El fum de la glòria

Hem llegit a la premsa diària una lletra amarguissima d'En Lluís de Val.

Era un document punyent, que traspuava dolor íntim, que donava calfreds, escrit, més que per un cervell que pensa, per un cor que sagna.

Vàrem conèixer En Lluís de Val al restaurant del Parc, el dia de l'homenatge al pintor Fabrés.

Eus va agradar el seu tipus, la força amb què estrenyia la mà, la simpatia que vessaven els seus ulls.

Tan bru, tan cepat, semblava un "caïd" moro. Semblava Abd-el-Krim. Només li mancava la xilaba i el fusell.

Amb el coll escotat a la Schiller, ens recordava també a Blasco Ibáñez.

Era una mena de Brauli Solsona de cinquanta anys, el pare d'un d'aquests xicots valencians que a cópia de talent, voluntat i energia s'han obert pas a Barcelona.

Crèiem nosaltres a Lluís de Val en bona situació econòmica i en possessió d'una salut de ferro.

La impressió que, des d'aquest darrer punt de vista, ens va fer el matí d'abril o maig que varem encaixar amb ell, va ésser immillorable. El trobàvem fort com un roure.

Les dotzenes de volums que ha signat, per altra banda, opinàvem que li donaven dret al descans.

Dones, no senyor. No n'hi donen. No hi ha pau i tranquil·litat i benestar en aquest món per al qui treballa, sobretot per al qui treballa i produceix espiritualment.

A la joventut, amb la ploma, potser us defensareu encara... si exploteu la dona o els fills, o teniu un sou a l'Ajuntament.

A la yel·lesa us assaltaran indefectiblement la misèria i la fam que tota la vida us sotjaren.

Fa poc, llegíem la tragèdia de la família d'En Fernández i González. El seu fill és guàrdia de la porra a Madrid. La seva companya va a fer de zeladora a la presó de dones del carrer de Quifiones, de la vila i cort.

I encara, per aquests, hi ha sagat un mos de pa. Que la germana d'En Cavia demana almoina a la via pública i no menja sempre que vol.

En Lluís de Val ha escrit més que el Tosado. D'algunes de les seves obres se n'han fet quaranta i cinquanta edicions.

Ja sabem que hi ha molts "snobs" que diuen que això no és literatura i que En Lluís de Val és el Folla Igúrbide de la novel·la.

No hi fa res. El cert és que el nom d'aquest mestre va assolir un moment la màxima popularitat, que la seva ploma va arribar com cap altra al cor de les masses i que amb els seus fulletons ha divertit, ha educat, ha fet plorar i riure a dues o tres generacions.

I que en pac d'això, ara li donem l'espalla i agrairà el seu noble esforç artístic, cenyint el front de l'autor de tantes obres benemerites amb la corona d'espines de la misèria.

I potser, potser, arribarà dia en què el pare de "Claro de luna" pensarà amb recanç en els plats de ranxo que anava a cercar als quarters quan començà la seva carrera literària.

No diguen que això no és monstruós.

Angel Samblancat

EDUCACIÓ

—Així, aprenent aquest ofici que t'ensenyo, arribaràs a ésser un gran home

XXXII ANIVERSARI DE LA MORT

DE

Innocent López Bernagosi

LA CAMPANA DE GRACIA
dedica aquest record a son inoblidable fundador

La guerra fora de la llei

La Societat de Nacions ha bandejava la guerra i l'ha posat fora de la llei. En efecte, el seu Comitè de desarmament ha acceptat la proposició de Polònia i ha declarat que queda prohibida tota guerra d'agressió.

Es clar que això no és gaire convincent i que per ara aquesta declaració no té més valor que el d'una prohibició feta en el paper.

Però, no són això mateix totes les lleis escrites?

Qui vulgui pertorbar la pau, ja es cuidara de provocar per sota mà la indignació de l'adversari i de fer-se la víctima quan tingui ganes de xafarranxo.

Totes les guerres en boca dels agressors són defensives. Anglaterra defensa els seus interessos a Xina, i Alemanya defensava la seva independència mobilitzant contra Rússia en 1914.

El moviment es demostra caminant i la voluntat de pau desarmant-se.

A Ginebra tothom és molt pacífic i pacifista. Però, a les respectives nacions tots estan armats fins a les dents.

Amb això no volem treure importància a la declaració de Ginebra.

En té de transcendència, i força, siguin les que vulguin les reserves mentals amb què s'hagi signat.

Quan el criminal reconeix que el que fa és un crim, està en camí de redimir-se.

L'assemblea Nacional

Arreu ha estat comentada l'Assemblea Nacional. No ha sorprès, però és tal com es suposava.

Els assembleistes seran nomenats sense prèvia consulta. La major part — assembleistes per dret propi — ho seran per raó del seu càrrec: arquebisbes, alts funcionaris, bisbes, governadors, alcaldes, presidents de Diputació, directors de les entitats oficials o semi-oficials, militars, capitans, generals, presidents de la U.P., etc.

Però hi haurà una part d'assembleistes que no ho seran per dret propi, sinó per lliure elecció del Govern.

Hi ha ja la llista. Es compón de 25 noms més que llocs hi haurà a l'Assemblea. Es compren; un càrrec així no es pot deixar perdre. Formaran part d'ella alguns homes de l'antic règim; no és d'estriyanar, veritat?

Noms: Pich i Pon, Gual Villalbí, B. Amengual, comte de Queralt, Carles Prats, Goicoechea, Maura fill, Delgado Barreto, Silió, Leopold Palacios, etc.

FRUITA DEL TEMPS

Ja tenim engiponada l'Assemblea Nacional.

Hi va gent de moltes menes; tan se val!

Ens hem tret un pes de sobre, car la muntanya ha parit i un ratolinet ridícul n'ha sortit.

Dels assembleistes nostres n'hi ha de diferents colors, que foren parlamentaris anteriors.

En Joan Pich, l'home que porta un gran pes al seu damunt, i està per servir a la pàtria, sempre a punt.

En Vehí, parlamentari tot polit i perfumat, d'En Cambó companyeríssim i estimat.

L'Amengual, l'home que porta nostra Cambra de Comerç i en parlar sembla que ho faci sempre en vers.

El de la "pose" magnífica, noble comte de Queralt, que un dia va ésser alcalde liberal.

Fins En Ribera i Rovira, periodista conegut, ficat dintre l'Assemblea ha sigut.

Heus ací, lectors, d'on surten aquells novells diputats, amb el nom d'"assembleistes" batejats.

No ho seran pas per dret propi

com els nomenats primer; sinó elegits amb gran cura per a ser independents de criteri,

dada llur situació, car d'ells no n'hi ha cap que visqui del torró.

Quan sortiran aquests versos a llum, divendres vinent, ja sabrem quins són els altres, certament;

Jo bé crec que els bons pagesos hi seran representants; car en corren de molt "macos" i illustrats.

També li toca tenir-ne de representant gentil a la nostra dependència mercantil.

I els obrers, encar que facin el ronsa i el desentès; car s'hauran de tractar coses d'interès,

pels que, suant la cansalada, guanyen un petit jornal i sostenen l'equilibri social.

Res, que el flamant organisme, que ens havia esparverat, serà cosa casolana de veritat.

Hi anirà gent coneiguda; així, en veure's pel carrer, als nomenats, podrem dir-los —Passi-ho bé!

I ells, tombant-se a saludar-nos, amb un posat oportú, ens diran fent la rialleta:

—Hola, tu! Si nous siguessin de trinca i bufats i presumits, en trobaríem de veres divertits.

Prò ara no ens encaparra; és gent nostra, gent com cal, la triada per l'"Assemblea Nacional".

Flok

Galanteria

El gran actor, a l'entreacte, es veu felicitat d'una manera ben empalagosa de tan efusiva per un espectador desconegut que no li interessa gens.

L'admirador insisteix en què a l'endemà ha de dinar amb ell. Per treure's del damunt, l'actor accedeix.

I tot just s'havien acomiadat, l'actor diu al seu secretari:

—Escriu a aquell imbècil que demà no m'esperi a dinar.

I, de seguida, s'adona que el molesto admirador encara no ha sortit i és justament al seu darrere. I l'actor afegeix:

—... Perquè he d'anar a dinar amb el senyor.

A CAL BARBER

—A pèl i a repèl?

—Home, és clar! Ja m'hi tens acostumat i ara m'enforaria

Ens estem perdent una gran cosa

L'ex-Kaiser diu que vol tornar a regnar... per què així s'acabaran les guerres.

Havíem vist gent fresca i cínica, però cap com l'ex-Kaiser. Un redactor del periòdic "Dagens Nyheder", de Copenhaguen, ha celebrat una entrevista amb l'ex-Kaiser, i aquest, actuant de gitana que tira la planeta, ha dit:

"Sóc pessimista perquè veig que el món segueix marxant pel camí de la follia."

En 1937, o potser abans, hi haurà una nova guerra, perquè les nacions sols pensen en armar-se de cap a peus. La Societat de Nacions està cega o té una bena als ulls, que és el mateix. Ecls seus delegats em fan la impressió d'infants que cavalquessin cavalls salvatges capaços en tot moment de llançar-los a terra.

Quan penso en el que serà la propera guerra, tremolo. Serà una cosa espantosa, com no ens la podem figurar.

Es possible que, a causa de les destruccions que portarà, sols duri uns quants dies, i potser al cap d'unes hores d'hostilitats, els pobles, plens de por, es reconciliïn.

Quan aquesta guerra de l'avenir estigui declarada, es trasmetrà la notícia per T. S. F. a les esquadres i a les bases d'aeroplans, dirigibles i submarins.

Tots els vaixells de comerç seran destruïts immediatament, i la nació que no estigui disposada a la defensa es veurà anihilada en quanta vuit hores.

Tant per terra com per mar hi hauran gasos asfixiantis de composició secreta que sembraran la mort. Explosius, la potència dels quals no imaginem avui ni els alemanys, mestres de la química, ho convertiran tot en pols.

Sempre lamentaré el que em passà uns anys abans de la conflagració de 1914. El comte Zeppelin vingué a veurem i em proposà la construcció de 500 dirigibles. "Amb ells —digué— podrà Alemanya, si arriba el cas, conquistar el món."

Jo vaig comprendre que tenia raó i vaig demanar al Parlament els crèdits necessaris; però el Parlament assegurava que s'estava gastant massa en armaments i em negà el diner. Per això Alemanya va perdre la guerra.

Lamento que no es sàpiga a Alemanya, i a tot arreu, el meu desig més gran: tornar a ésser emperador. Però aquest gran desig meu no té res a veure amb l'ambició de regnar. Si vull ésser de nou sobirà en el meu país és perquè estic cert de demosarar a la Humanitat que és molt fàcil assegurar la pau definitiva.

Si jo fos Kaiser altra vegada, s'acabarien

les guerres; però com que els alemanys no volen que torni a ésser-ho, pel que es veu, seran castigats, i amb ells les demés nacions, amb la guerra perpetua, que és el que preparen els actuals governants de tots els països. Jo sóc l'home més pacifista de la terra, i la Humanitat, si em prengués per conseller seu, obtindria grans beneficis."

El poble i les escoles

Es dia de mercat. Els pagesos omplen la plaça amb les mercaderies que han portat a vendre. Un d'aquests pagesos, acompañat de la seva dona, s'atansa a un quiosc de periòdics, i demana si tenen aquell diari tan gros, el nom del qual no recorda. Naturalment, el bon home demanava un diari independent (?) i esquerètic, propi per a persones que no són res espiritualment parlant, que és igual que ésser mort.

Això, aquest cas, com n'hi ha molts de semblants, és un reflex de l'estat cultural d'una gran part del nostre poble.

A Catalunya, malgrat l'apatia i altres dificultats que s'han hagut de vèncer, el progrés cultural és ben manifest. Però el que s'ha fet és poca cosa comparat amb el que hi ha a fer.

Als pobles rurals, principalment, encara hi ha gent que viu en la rutina de tradicionalismes antics, al marge de tot progrés, tant espiritual com material.

L'escola, l'educació del poble, coses de les quals més curen i es preocupen les nacions civilitzades, a casa nostra són coses deixades de banda.

Ens manquen escoles, les que tenim són deficientes i l'analfabetisme i el semianalfabetisme, el més vergonyós d'un poble mitjanament culte, a casa nostra és una cosa corrent.

El desenvolupament de consciències, entre els nostres pagesos, entre els obrers del camp és una de les coses que reclamen més urgència en el seu remei.

S. Costa

D'art

Hem vist un segell que ens ha causat una gran impressió. Es tracta d'una veritable obra d'art, amb caràcters d'una gran elegància diu: "Producción Nacional. Diez céntimos."

L'hem vist en un específic. Només pel segell, val la pena de comprar l'específic.

Lindbergh, escriptor

Lindbergh ara ha escrit un llibre explicant el seu viatge transatlàntic. Lindbergh va fer una gesta heroica com cap, realitzà la cosa més gran que en l'edat contemporània ha registrat l'esport.

Qui li fa escriure un llibre, ara? Per què hi ha gent que perquè fa bé una cosa es creu que pot fer-ho tot igualment bé?

El capità espanyol Esteve, que es perdé al desert africà, també publicà les seves memòries. Amundsen també explicà el seu vol popular. Es veu que és un mal dels aviadors això de voler escriure sense saber-ne.

Però Lindbergh s'ha fet ric amb aquesta obra. Tot just publicada, ja en porta venuts 200.000 exemplars i guanyats 100.000 dòlars nets. Aquest és l'únic atenuant que té: fer-se ric. Però tampoc li calia. El vol, sense necessitat del llibre, ja l'havia enriquit.

El llibre ha estat el més gran èxit editorial que de molts anys s'ha registrat a Nord-amèrica. Lindbergh és l'autor més llegit, molt més llegit que els escriptors bons.

Això prova, sobretot, l'estimació en què el seu país té a aquest heroi de l'aire.

Aviat el deurem veure traduit, el llibre, en una llengua que tothom de casa nostra entén —francès o espanyol—. Tindrà el mateix èxit que al seu país?

Lindbergh ha fet devots arreu. Comprendem molt bé—és justíssima—aquesta devoció a l'aviadur; no ho és tant, ja, la devoció a l'escriptor.

Paraules al vent

LA SET

Jo tinc un amic que és una mica estrambòtic; així i tot, però, m'interessa fondament en totes les seves coses.

Dies enrera, caminàvem ell i jo pel mig d'una extensa sureda. Anàvem feia estona, silenciosos, abstrats ambdós amb els nostres pensaments.

De sobte, l'amic s'aturà, i amb veu un si és no és reconcentrada i violenta, exclamà:

—Tinc set!

Jo, aturant-me també, vaig mirar el meu amic. Després, escampant l'esguard al nostre entorn, vaig contestar:

—Tens set? En sembla una mica difícil que puguis satisfer el teu desig, car no sé que hi hagi cap font per aquests indrets.

L'amic, per tota resposta, somrigué; un somriure que era quasi una rialla

—De què rius—vaig fer una mica estranyat. Però, al moment, vaig creure atinar-hi.

—Home, el que tu voldries—vaig afegir mig rient també—encara és més difícil; el lloc és una mica impròpi per a un establiment de begudes.

Aquí l'amic esclafí en una riallada sorollosa, la qual repetí l'eco bosc enllà; una d'aquestes rialles que ens donen a entendre que acabem de dir un gros disbarat.

Segueix un marcadíssim moviment de sorpresa per part meva. Després, a continuació i amb una certa impaciència que no vaig pas tractar de dissimular:

—Noi, si no t'expliques millor, confesso que no encerto pas a entendre't; ja saps que sóc "difícil".

—Es que la meva set—digué per fi l'amic amb calma—no és pas, precisament, d'aigua, ni de vi, ni d'aguardent tampoc; el que tinc, amic meu, és una altra mena de set molt més ardent, molt més difícil de satisfer: la meva set és de JUSTICIA—i remarcà la paraula.

—De Justícia? — vaig dir jo, no sabent si riure o no.

—Sí — afirmà solemnialment l'estrambòtic amic.

—Ja et planyol! — vaig dir-li al cap d'una estona. — Jo crec que passaran molts de segles i encara no hauràs pogut apaivagar aquesta naturalíssima necessitat. La Justícia és un "lícor" tan rar en el nostre planeta, com ho és...

—No acabis! — interrompè l'amic precipitadament. — No és que sigui rari la Justícia; la Justícia és a la consciència de cada home. El que hi ha és que la consciència és lletra morta per la quasi totalitat del gènere humà, i dóna més rendiment, millor profit, seguir la corrent i la conveniència pròpia d'un interès més pràctic, encara que per això un hom hagi d'abdicar de la seva condició d'Home, per a passar a ésser "una cosa perversa", completament indigna d'ésser filla de l'Altíssim.

Oi que ho és, i no pas poc, d'estrambòtic el meu amic?

A. Gallart

Un article de la reina Maria de Rumania

La reina Maria de Rumania ha publicat un article titulat "La sang reial produceix el benestar dels pobles?"

En dit article s'ocupa llargament del problema del príncep Carol, acusant-lo de no complir els deures de la reialesa.

"Quan aquests deures no es compleixen—diu la reina Maria en el seu article— la Monarquia és perjudicial als pobles."

A un capellà li han estafat 6.500 pessetes. Si no les hagués tingut, si les hagués donades als pobres, no les hi haurien estafat.

El mariscal Petain inaugurarà, fa poc, l'ossari de Douarnmont. Hi van assistir autoritats i prelats a dojo.

Cinquanta dos fèretres que contenen les despulls d'altres tants soldats francesos, es dirigirà des de l'ossari provisional, per la carretera que volta l'impresscument nacional, on hi ha més de 10.000 tombes, fins a l'ossari definitiu.

Ens sembla que el patriotisme oficial francès ja ha jugat prou amb els ossos del soldat desconegut.

Ha estat condemnat i posat a l'Index romà el Llibre Groc que fa poc temps havia publicat l'Acció Francesa, amb motiu del seu conflicte amb el Vaticà.

Els d'Acció Francesa, però, segueixen essent més catòlics i papistes que el Papa.

El dia 12 d'octubre es celebrarà la Festa del Llibre.

Suposem que per aquell dia seran ja acabades les obres de la Plaça de Catalunya i de les Rambles, almenys en els llocs que impiuden l'accés a les llibreries.

L'emissora "Ràdio Espanya", de Madrid, es dedicarà a radiar obres de propaganda catòlica. El bisbe de Madrid ha nomenat, inclús, censor eclesiàstic.

L'Església, doncs, es decideix a aprofitar els invents per a les seves propagandes, com fan els industrials amb les seves marques.

No hi tenim res a dir. Es molt millor això que no pas cremar els inventors.

Sembla que es vol reglamentar novament la velocitat dels automòbils.

No està malament. Però s'haurien de reglamentar també les penes en les quals incorre un xófer quan atropella algú.

Un xófer que, per dur innecessàriament una velocitat excessiva, causa alguna víctima, és tan criminal com qui, per gust, es posés a tirar el blanc en mig del carrer.

Als teatres de Moscou i de Leningrad han estat prohibides, entre altres peces, el "Lohen-

grin", "La Dama de Piqué", "Romeu i Julieta", "Gisella", "El ball de màscara" i "La sang polonesa".

Cap comentari. Només el dolor de veure com a tot arreu és estrangulada la intel·ligència.

Sembla que després de la violenta tempesta produïda a París pel cas Rakowski, les relacions franco-soviètiques han tornat al bon camí. El diari "Izvestia", de Moscou, reconeix que tant el Govern francès, com l'opinió pública francesa han sabut resistir tota classe de pressions i fer triomfar el seny.

A França, realment, la vesta de l'inquisidor no li esqueia bé.

Dies enrera, a les obres de la foradada del carrer de Balmes, prengueren mal cinc obrers.

No volem culpar a ningú. Però, descuits, temerits, provatures... la víctima eterna, n'és l'obrer.

L'obrer anònim és, fet i fet, el veritable heroi de la vida moderna. Més que el soldat desconegut, és ell qui es mereix els homenatges.

D'una entrevista amb Juli Vallmitjana:

—Vegi, vegi quantes carpetes. Tot això són contes: "El gos suïcid", "L'home que volia tenir trenta anys de menys"...

—I li han costa molt d'escriure'l's?

Molt. De primer els escribeix en un paper de color de rosa. Es el borrador. Després els faig passar a màquina en un paper de color blau.

Així, els contes de Juli Vallmitjana són contes de color de rosa i blau cel. Qui ens ho havia de dir!

A Portugal, un altre complot contra el Govern.

Hi estan tan fets als complots i revolucions, a Portugal, que el dia que no s'en registra cap estan tots esverrats creient que el país travessa un moment d'anormalitat.

A Xina hi ha nou Govern.

Es que, abans, hi havia Govern?

Allò és una olla de cols, i res més.

Enric Agulló ha sortit de Madrid en patí per a fer el viatge Madrid-París.

Quin ximple!

I què en treu de "patí" així?

A la Societat de Nacions s'ha aprovat una proposició polonesa sobre la declaració de guerra fora de llei.

Voleu dir que la guerra és mai legal—referint-nos, és clar al dret natural?—

UN TROS DE PAPER.

Un subjecte va dirijir-se a casa d'un marxant de gossos de Terranova i després de haberne triat un va preguntar per lo preu; però avans de contestar, lo venedor pregunta:

—Vol lo gos per Barcelona ó per alguna torre?

—Per Barcelona.

—Donachs val quinze duros.

Lo señor pagà los quinze duros y s'en emportà. Al cap de un moment se va presentar un altre comprador al qual varen mediar iguals rahons:

—Per alhó el vol los gos?

—Per Molins de Rey.

—Donachs val trenta duros.

—Que diu home! Ara mateix n'ha venut un altre més que tot el qual varen mediar iguals rahons:

—Oh! aquell era per quedarse aquí, y los que s'quedan a Barcelona tornan a casa meba

Al entrar al passeig de Gracia, un pinxo va trobar a un company seu, que ab la boleta à la esquena, se'n anava passeig amunt.

—Hola, manó! ahont vas ab la boleta?

—M'vaig cap a Varetall. Allí per dos raïets y hon profit maqueman pa y toro y jo me ni porto l'vi.

—Que tal noy?... ja has vist à n en Ross?

—No n'faltava d'altri!

—Au, donchs!... fesmen quatre quartos

—Oh! no faig quatre quartos de Rossi... Al menos me n'has de pender d'un duro.

—Res faig per lo que es veritat això que s'deya de que no s'aprenen suportar les garantias?

—Y ben fet! Si era un fastic! Ara mateix no hon per honor que los ja no podia anar a emmalavar certes miserables llijurs que tot de un plegat no l'hi lessin traure las garantias!

EPÍGRAMAS.

Dihuen que l'senyó Oleguer mori de una gran maria
La maria consistia en tot cap direr.

—Res faig per lo que es veritat això que s'deya de que no s'aprenen suportar les garantias?

—Res faig cap a Pascual,

y es cert, puig lo feligres

y reclamava després

lo interès y el capital

Lo SARRACENO

—No puch comprendr, D. Lluís,

déu a un desestral l'Aurora,

com sempre se situa à Paris;

que no t'ira i seu pais?

—Si que m'ira cap a fora.

L' INGLES

—De qui porta dol?

—De un germà meu que va morir fa vuit dies de una dissipa-la.

—Perquè no l'fregaven ab una dobleta de cinch duros, no sab es que res segueix?

—Perquè l'fregava! Abont la trova avui dia ni per medicina una dobleta de cinch duros?

—Un actor dolent parlava cert dia ab un company seu, y questi li deixa aconsel·lant

—Noy! creu'me à mi i u hauries de posar à primer galan

—Perquè!

—Perquè lo qu' es per segon, no serveixes

—Creguim señor Recié, lo meu marit no té cap bona intenció; aqueix dia, mal en está l'dirlo, me donà una garrotxada que 'n desbordiga l'bras, y encara del mal al menor, però 'n cas es que si no soch à temps y no allarga la mà, per poch me treu la vagilla de un armari, que no l'hi diche res de aquell bé de Deu.

—Li incomoda l'fum? pregunta un menestrà una senyora al pujar a una diligència.

—Si señor.

—Donachs ja s'hi anirà acostumant, perquè jo me l'fum l' un rederra del altre.

XARADA.

La meva prima fa temps que 'n fa mala prima y després de primera de primera y quarta ho vaix trencar ab molta furor, al vespre que 'n prima y tercera va volçar la túnica i desfet ícia l'nas y das y tres va fer cautes en lo sol. Al veurel tan atrevit li vaig pega ab lo garrot un cop tan fort que va caure en terra y li voli rodat, de què qu' es en qu' en quarta y una, pensava que ja era mort, valg maner que 'n fessia y 'n ressin ali' appena en una tercera y quarta tan promole com se foss' foch. Pero se lo

LA CACERA I LA CRISI

I què en treuré de matar-los, si després tampoc tindré carbó per a coure'ls?

Els socialistes de Madrid no s'entenen. Han d'anar o no a l'Assemblea Nacional? La Unió General de Treballadors i dues reunions no han bastat per a arribar a un acord. Tornaran a reunir-se.

Però, s'ha de discutir aquest afèr? Ens roda el cap; ara, no sabem ben bé què són els socialistes. Podria ésser que els socialistes madrilenys fossin tan exemplars que estessin per damunt de la democràcia.

Una altra tragèdia com la de la família Mas Bagà ocorregué la setmana passada a una riera de Sant Fost de Capcentelles. Una rierada sobtada se n'endugué un cotxe; moriren tres dones i una criatura.

Quan hi hauran punts damunt de tots els rius i rieres de la nostra terra?

Quan serà que es posarà remei a aquesta indignitat?

Un lamentable accident d'aviació a Barcelona. Un avió volava tan baix, al Prat del Llobregat, que topà amb un cable de la corrent elèctrica i caigué. Un capità de fragata mort, i un contramestre quedà greument ferit.

Sentim de veres la desgràcia.

Dos joves indis foren detinguts per tenència il·licita d'arma de foc. I han estat condemnats a set anys de presó cada un.

Carai, que ho fan fort a la India!

A. G.: Aniran. Trametem al nostre company la vostra felicitació.—M. S. C.: Procurarem donar-li cabuda.—L. N.: Aquesta vegada heu estat una mica fluxet. No cal, però, que us desanimeu. Teniu condicions d'humorista.—J. C.: Es llarg i feixuc. Els treballs, per a què ens interessin, han d'ésser breus, vibrants i, si pot ésser, d'actualitat.—I. J.: Il·legible. Cal escriure en una sola cara, amb interlineats prou amples per a què s'hi pugui fer les esmenes que convinguin.—D. S.: Anirà, segurament, al pròxim número. Es un treball molt suggestiu. Us felicitem.—J. N.: Plegueu veles, creieu-nos.

EL PRESENT NUMERO
HA ESTAT VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

emprenta La Campana i L'Esquella : Olim, 8, Barcelona

UN TROS DE PAPER.

APUNTES
PER UNA AUCA DE REDOLINS.

Ja veuràs qu' avans de començar faré una miquela l'sabi.

Tant temps hi que vaig al darrera, veyam si al últim atrapó poderne ficar al Ateneo

Al demés... i vaia una menida qu' es aquet mon! ja va dir bé aquell, que li digué qu' era una bota... [Ni] morire es de debò!

[Sí... sí... ¡No ho han sentit à dir may... al...! «Fulano s' ha mort! » Deu l' hagi perdonat... Tan bonas colts que curvava!

[Cal] [cal]... ja se'n poden riure. No ns' morim mai en aquest mon; jo ho lleigí molles vegadas.

Sempre anem sent coses, tornantnos d' una cosa al altre... y au!

[Saben lo que conto jo que venia à ser?]... Així, com d' aquells paltonassos anichs que dugan l' avi ó l' besavi, d' aquell panyo bo, comprat a ca' s' Sandiunenge, l' avi l' deixà sens habernet fet us mes que una ó dos vegades, després ne fan un jaige per l' hereu, de un jaige, una polka; d' una polka una americana, després un gec; d' abont havia estat mestressa, l' altre cop que havia estat avant...

[Ni]... porque abixó que abixó si que s' es ben llibre.

Vetadu nosaltre. Y ja que ja podem posar la cuixa, perque es...

[En fin; ja 's diu que jo ho be legit. Com qu' ab escrits tot se troba!]

II.

Al demés, tornant al rotllo, començarem à contar lo censu.

Ja veuràs qu' una vegada, si havia un poble de mala mort, lleix com una mala cosa, més ençorat, que cap sortani y mes foich qu' un sostrenit...

Ab això, vostís que ja son aixíris, poden figurarse qui-

ca genc de debò estar.

Jo no mes los dirà una cosa. Si algun diumenge à la tarda, haguesses probat d' anarbi al levita y sombreto, no eresh que n' haguessenix.

No s' vejan mes que bruixas, francesols, gitans, marinerots d' això esquerols...

III.

En aquest poble lleix, hi havia una casa lleixa, y en aquesta casa lleixa hi estava una noya naca.

[At vatal!... quiu rascó!... vostís se pensavan que tot serian fasticis!]

Tenia una carona, com si l' haguessen arrencada d' una llímina d' en Planas, per posarli d' ella. Un cabell negre y lluent, com acabat d' enlliscarla a ca' s' Bernabé. Un ull... y una boqueta tan tancada, que tothom quant ne parlava deia: «N' hi ha un tip d' aquella local!»

[Y electra... perque en sembla que ja debem començar à estàr de noya.

Li deyan la Estrelleta, y tothom se la mirava!...

Los del poble... no te toques que no son seu!

No tens pare, ni mare, ni se li coneixien oncles, ni tias.

Era allavoras que s' comeavençan à fer los carrils, y les francesols agafaven als xièclets, per aprofitarne l' greix. Dos esmelets l' havien agafat d' un terreny de terra, mentre la pampa de la ciuda s' estava festejant ab un sol...

[Encantats!... com se coneix que no son seu!]

Vetegut que la duheva al poble, y quant son à ferí mal, los va doldor de tant bufona. La varon deixar viva y lo ajuntament li vā senyalar un tant diari, declarantla filia adoptiva del poble. Això de pet, perque allí los regidors anavan a totas les juntes

Com la pobra noya no dava cédufa de recindir, ni cap paper, no s' pugué saber com se deya, ni d' abixó per-

—Per çò li posaren la Estrelleta.

Li varen fer un funeral d' dolz atxas, la varen enterrar y... allò que se diu: «Vesten, Anton, que l' que s' queda fa' s' compón

IV.

Com regularment acostuma à sucheshir, la noya s' va anar fent gran, fins que com los he dit, vā sortir un primpollo de ca' general:

[Feyà tronà y plourel... tots s' hi volian casar... ¡Que se'n feren malbó de guitarres per durí serenatas!... ¡Que n' tenen de didalets, y estisortors, y cullarets de Monseerrat, y guardapols, tot de regalets que li feyan... Deu dulces?... caramel-los, trena de sucre, galeta americana, sucrcandi, bolas de goma... Perquè això si, era molt llaminera; viengols d' tota forta! Y los del poble, ja se sabia; eu anant al cafè, li ferrosses per la Estrelleta; si anavan gels, la paperenla de confits...]

[Era molt llaminera... A la quenta, pervenia d' una gran fàbrica de carbòniques y altres begudas amargas, d' abont havia estat mestressa, l' altre cop que havia estat avant; la polka; d' una polka una americana, després un gec; y així, hasta qu' el últim se 'fan fregalls... ó lo que se'n vol fer!... porque abixó que abixó si que s' es ben llibre.

Vetadu nosaltre. Y ja que ja podem posar la cuixa, perque es...

V.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven enamorats de debò.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

VI.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

VII.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

VIII.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

IX.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

X.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

XI.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.

Ara s' deya Hipòlit.

XII.

Entre tots los que la buscaven, ni havia dos que n'estaven mes afectada.

L' un... [pobre xièl!]... tractava en gosets d' això de faldà y era magristri, rosset, sense pel à la barba, vamoss un pobre llassor... L' altre vegada que havia nascut, havia estat langer major, y quant se' vā morir per anar a canviar d' hechura, l' acabaven de fer porrer de la Catredral.

Aquesta vegada s' deya Mariano.

L' altre era homents com un Sant Pau, y donava cada cop de puny enxovarà; tenia en lo poble un establiments d' orgas, mogas y xièts del arpà.

Se deya si l' altre vegada havia estat un honat petitó, hermano de las Arrepentidas.